

STT

Šiandien ir rytoj

GERBIAMIEJI,

džiaugiamės galėdami Jums įteikti naujausią Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) informacinį leidinį „STT. Šiandien ir rytoj“. Šiame leidinyje glaustai išdėstyti pagrindiniai mūsų veiklos principai, nuveikti darbai ir pateikta STT ateities vizija. Tikimės, kad leidinys padės Jums geriau pažinti STT ir čia Jūs rasite atsakymus į daugelį Jums iškilančių klausimų.

Lietuvoje jau drąsiai kalbama apie korupciją. Tai liudija apie visuomenės pilietinį brandumą, ryžtą nežvelgti į opias problemas pro pirštus ir norą pačiai rūpintis savo ateitimi. Korupcija nėra nekaltas žaidimas, padedantis pasinaudoti netobulų įstatymų spragomis. Būkime atviri ir prisipažinkime, kad korupcija ardo ekonominę valstybės struktūrą ir moralinius visuomenės pagrindus. Tai — grėsmė, kuriai kelią gali užkirsti tik visų mūsų pilietinė valia ir pasiryžimas. Tik sąmoninga ir ambicinga visuomenė, blaiviai vertinanti korupcijos žalą ir jos neigiamą poveikį, gali imtis kažką keisti ir pasiekti norimą rezultatą.

Norėdami, kad pokyčiai būtų veiksmingi, privalome rūpintis ne vien korupcijos padariniais, bet ir jos priežastimis. Dėl to vienas reikšmingiausių ir artimiausių STT uždavinių — keisti visuomenės supratimą ir parodyti, kad būtent korupcija pažeidžia gyvybiškai svarbius valstybės ir kiekvieno iš mūsų interesus. STT yra galingas kovos su korupcija įrankis. Tad mums svarbu, kad Lietuvos žmonės norėtų ir mokėtų juo efektyviai naudotis. Tam būtinas visų Jūsų pasitikėjimas ir palaikymas.

Per kelerius veiklos metus STT išgrynino tris pagrindines veiklos kryptis: korupcinių nusikaltimų tyrimą, korupcijos prevenciją ir visuomenės antikorupcinį švietimą. Mūsų pareiga — ne tik tirti nusikaltimus, vykdyti prevencines akcijas, bet ir tobulinti įstatymus, informuoti visuomenę apie korupcijos žalą žmogui, verslui ir šalies ekonomikai. Būtent todėl STT yra visuomenės — gyventojų, verslo bendrovių, valstybinių institucijų ir valdžios — padėjėja.

Viena iš sėkmingos STT veiklos prielaidų — esama nuo vykdomosios valdžios nepriklausoma tarnyba, atskaitinga tik Respublikos Prezidentui ir Seimui. Dėl to galime užtikrinti tyrimų objektyvumą, taikyti pažangesnius kovos su korupcija būdus. Didžiuojamės, kad, būdama pakankamai jauna institucija, STT jau yra subūrusi išsilavinusių ir profesionalių darbuotojų komandą, pasišventusią savo darbui ir žmonėms. STT pareigūnai stengiasi nuolat stiprinti savo intelektualius gebėjimus dalyvaudami tarptautiniuose projektuose, stažuotėse, mokymuose. Užsienio ekspertų patirtis leidžia mums tobulinti savo darbą: susipažinę su korupcijos problemomis globaliu mastu, kryptingai sprendžiame jas savo šalies viduje.

Ką gi žada mums rytdiena? Pasaulinė patirtis rodo, kad geriausių rezultatų kovoje su korupcija pasiekiamą tik per ilgą laikotarpį. Puoselėjame viltį, kad ilgai pavyks sukurti pilietiškai mąstančią visuomenę, nebijančią drąsiai kovoti su savo nedorybėmis ir ydomis. Ilgalaikė šalies gerovė yra svarbesnė už trumpalaikę asmeninę naudą. Tą turime žinoti ir tuo tikėti. Savo ruožtu STT ateityje regiu kaip pažangią, efektyviai veikiančią ir lanksčią į pokyčius reaguojančią instituciją. Dirbančią žmonių labui.

*Pagarbiai,
Lietuvos Respublikos Specialiųjų
tyrimų tarnybos direktorius*

POVILAS MALAKAUSKAS

Institucija ir visuomenė

...Kinų filosofas Mencijus (372–289 m. pr. Kr.) yra pasakęs: „Įstatymai patys neveikia. Būtina, kad jais gyventų visuomenė“. Tik skaityti etikos kodeksus ir tikėtis elgtis etiškai — tas pats, kas skaityti laikraščiuose apie sporto pergalės ir tikėtis pasiekti aukštų sporto rezultatų patiems.

4 **Efektyvi kova su korupcija prasideda nuo korupcijos grėsmės visuomenei — jos saugumui, pagrindinėms žmogaus teisėms, skaidriai ir atvirai verslo aplinkai — suvokimo. Būtent todėl su korupcija kovojančios institucijos gimsta iš pačios visuomenės ir skirtos ne visuomenei tramdyti ar bausti, o jai padėti, užtarti ir apsaugoti. Šios institucijos dirba pirmiausia kaip visuomenės įrankis, kuris besąlygiškai kovoja su korupcija, pareigūnų ir valstybės tarnautojų nesąžiningumu atliekant tarnybinės pareigas ir gina visuomenės interesus.**

Korupcija — kaip bumerangas

Akivaizdu, kad korupcija kelia didelę grėsmę visuomenės saugumui ir žmogaus teisėms. Korumpuoti pareigūnai likimo valiai palieka jiems pavestą prižiūrėti veiklą ir neužkerta kelio nelaimėi. Papirkti valstybės tarnautojai leidžia kitiems rizikuoti žmonių gyvybe ar sveikata. Dėl korupcijos gali būti pažeistos ir gyvybiškai svarbios žmonių teisės į sveikatos apsaugą, išsilavinimą, teisę į nuosavybę ar pagaliau — teisę į sveiką aplinką.

Korupcija iškreipia ir rinkos mechanizmus, sukuria nelygias sąlygas verslui. Daug verslo žmonių yra linkę duoti kyšius tikėdami, kad taip jie 95 atvejais iš 100 pasiekia norimą tikslą. Tačiau ilgainiui nutinka taip, kad korumpuotam pareigūnui kitą kart reikia mokėti dar daugiau arba išaiškėja, jog daugiau sumokėjo konkurentai. Dėl korupcijos mažėja ir įplaukos į valstybės biudžetą, šalis pritraukia mažiau užsienio investicijų. Visa tai ilgainiui bumerangu grįžta kiekvienam šalies gyventojui.

Nuo Šri Lankos iki Lietuvos

Siekiant apsaugoti visuomenę nuo korupcijos grėsmių, visame pasaulyje steigiamos kovos su korupcija institucijos. Manoma, kad seniausia tokia institucija veikia Šri Lankoje. Jau daugiau kaip pusšimtį metų Korupcinės praktikos tyrimo biuras veikia Singapūre — vienoje iš mažiausiai korumpuotų pasaulio šalių. 1967 m. panaši institucija buvo įsteigta Malaizijoje, 1974 m. — Honkonge.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę ir prasidėjus valdymo struktūros reformoms, valstybės ir savivaldybių institucijose ėmė ryškėti korupcijos apraiškos. Prieš šią nusikalstamą veiklą kovojo daugelis šalies teisėtvarkos įstaigų, tačiau reikėjo tarnybos, koordinuojančios tokių nusikaltimų tyrimą. Šiam tikslui 1997 m. vasario 18 d. prie Vidaus reikalų ministerijos įsteigta Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT), kurios tikslas — kovoti su valstybės tarnautojų ir pareigūnų nusikalstamumu korupcijos srityje.

1999 m., siekdamas sukurti galimybes institucijai efektyviau vykdyti savo veiklą, Seimas nusprendė STT reorganizuoti į nepriklausomą nuo vykdomosios valdžios instituciją. Šiuo žingsniu buvo užtikrintas STT vadovo darbo stabilumas keičiantis Vyriausybės, taip pat jis tapo apsaugotas nuo politinės įtakos. Tai suteikė STT galimybę tirti korupcinius nusikaltimus ir aukščiausiuose valdžios sluoksniuose, sukurti kur kas veiksmingesnę korupcijos prevencijos sistemą, kurią būtų galima įgyvendinti kartu su Vyriausybe.

6 Iššūkis — sugriauti mitus

Bene svarbiausias STT veiklos garantas — visuomenės pasitikėjimas šia institucija. Tenka pripažinti, kad Lietuvoje dar gajūs mąstymo šablonai — pranešimą apie nusikalstamą veiką žmonės tapatina su įskundimu. Be to, daugelis bijo patekti į viešumą ir dėl to nukentėti. Dar kiti nedrįsta pranešti žinomos informacijos apie nusikaltimą, nes mano, kad nesulauks tinkamo pareigūnų dėmesio, o jų pateikta informacija bus pripažinta nesvarbia. Vis dar stereotipiškai mąstoma, kad į pranešimus nebus deramai sureaguota dėl pačių struktūros pareigūnų dalyvavimo korupcinėje veikloje ir kad korumpuoti asmenys yra nepažeidžiami, ypač kalbant apie aukštus valstybės ar kitų struktūrų postus užimančius asmenis. Vienas iš rimčiausių iššūkių STT — sugriauti šiuos mitus.

Būtent todėl STT rodo dėmesį kiekvienam asmeniui ir pirmiausia atsižvelgia į jo interesus. Institucijos darbuotojai teikia vienodai svarbos kiekvienam pranešimui, nors kai kurie jų iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti ir visai nereikšmingi. Jei žmogui, kuris pasiryžo ateiti pas mus, tai yra svarbu — tai svarbu ir mums, juo labiau kad net ir vienas, atrodytų, smulkios korupcijos atvejis gali turėti skaudžių padarinių.

Bendradarbiaudami su visuomene, užtikriname visų pranešėjų asmens ir suteiktos informacijos konfidencialumą. Išimtis yra tie atvejai, kai tyrimo viešumas yra privalomas pagal įstatymą.

Būdama atvira ir nepriklausoma institucija, STT visus tyrimus atlieka sąžiningai ir nuosekliai. Pati visuomenė tiriant korupcinius nusikaltimus vaidina itin svarbų vaidmenį. Neužtenka vien kalbėti apie šalyje vešančią korupciją, o čia pat duoti kyšį už greičio viršijimą sulaikiusiam policijos pareigūnui. Saugi ir nekorumpuota aplinka priklauso pirmiausia nuo mūsų pačių.

Veiklos kryptys

☞ Tarptautinė nevyriausybinė organizacija „Transparency International“ 2004 m. atliko tyrimą, kurio metu buvo apklausta daugiau kaip 3000 Lietuvos gyventojų. Paaiškėjo, kad iš visų neoficialių mokėjimų medikams atvejų net 65,5 proc. iniciatyva duoti kyšį kilo iš pačių gyventojų, o kelių policijos pareigūnams gyventojai savo iniciatyva mokėjo 43 proc. atvejų. STT dirba tam, kad pakeistų visuomenės požiūrį į korupciją.

8 **Atsižvelgiant į pasaulio praktiką ir tarptautinių ekspertų rekomendacijas, STT veikla yra nukreipta į tris pagrindines sritis — korupcinio pobūdžio nusikaltimų atskleidimą, korupcijos prevenciją ir anti-korupcinį visuomenės švietimą. Esame įsitikinę, kad norint sėkmingai kovoti su korupcija ir apsaugoti visuomenės interesus nuo neigiamos jos įtakos, būtina vienu metu veikti visose šiose glaudžiai susijusiose srityse.**

Tyrimai, prevencija, švietimas

Siekiant pažaboti korupciją šalyje, vien įstatymo, kaip ginklo, nepakanka. Nors, žinoma, įvardyti ir veiksmingai tirti korupcinio pobūdžio nusikaltimus, griežtinti atsakomybę už juos — būtina.

Kovą su korupcija STT siekia pradėti nuo prevencijos — teisinės bazės tobulinimo, stengiantis pašalinti pačias galimybes korupcijai atsirasti.

Kitas, ne mažiau svarbus žingsnis — suformuoti neigiamą visuomenės požiūrį į korupciją: būtina ugdyti bendrą supratimą, kad korupcija yra nusikaltimas, ne lengvesnis už kitus nusikaltimus. STT siekia pakeisti atlaidų visuomenės požiūrį į korupciją, ugdyti nepakantumą ir norą kovoti su šioje veikloje dalyvaujančiais asmenimis. Tai itin svarbu, nes korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas veiksmingai tirti, o juo labiau nubausti kaltuosius galima tik tada, kai žmonės yra pasirengę apie tai papasakoti.

Efektyvus bendradarbiavimas su visuomene įmanomas tik esant abipusiam pasitikėjimui. Todėl STT itin didelį dėmesį skiria švietėjiškam darbui. Švietėjiška

STT veikla skirta ugdyti visuomenės nepakantumą korupcijai ir tikėjimą, kad tik aktyvūs kiekvieno iš mūsų veiksmai yra svarus indėlis, padedantis realiai pažaboti korupciją šalyje. Tai įvyks tik tada, kai visuomenėje susiformuos vieninga neigiama nuostata korupcijos atžvilgiu, o institucijų, tiesiogiai kovojančių su šiuo reiškiniu, veikla taps efektyvesnė.

Sėkmės link

2002 metais STT pradėjo įgyvendinti Lietuvos nacionalinės kovos su korupcija programą. Jos tikslas — mažinti korupcijos apraiškas Lietuvoje, neleisti joms trukdyti ekonomikos vystymuisi, demokratijos raidai, kartu — stiprinti nacionalinį saugumą. Pagal šios programos nuostatas institucija savo veiklą vykdo ir iki šiol.

Kiekviename savo veiklos žingsnyje STT vadovaujasi įstatymo viršenybės, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, asmenų lygybės įstatymui, viešumo ir konfidencialumo, asmeninės pareigūnų iniciatyvos ir tarnybinės drausmės derinimo principais. Itin aukšti reikalavimai keliami ir STT pareigūnams. Jais gali būti skiriami tik nepriekaištingos reputacijos, ne

jaunesni kaip 18 metų Lietuvos Respublikos piliečiai, tinkantys konkrečioms pareigoms pagal išsilavinimą, intelekto ir moralines savybes, dalykinį ir fizinį pasirėngimą bei sveikatos būklę.

Turėdama kryptingą strategiją, aiškius veiklos principus ir profesionalius darbuotojus STT tikisi sumažinti korupciją šalyje iki minimumo ir nepalikti erdvės tokio pobūdžio nusikaltimams. STT nuolat tobulina sukurtą kovos su korupcija mechanizmą ir stengiasi skatinti kovoti su korupcija visą Lietuvos visuomenę.

Valdymas ir struktūra

☞ Pasak vieno iš garsiausių pasaulio konsultantų korupcijos klausimais Bertrando De Spevilio, kiekviena struktūra yra tiek gera, kiek geri joje dirbantys žmonės. Kita vertus, žmonės yra tiek geri, kiek geros struktūros, kuriose jie dirba.

10 Šiuo metu STT teritorinės valdybos yra įkurtos penkiuose didžiausiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Šiauliuose. Kiekviename iš šių miestų veikia operatyvinės veiklos, ikiteisminio tyrimo, korupcijos prevencijos, antikorupcinio švietimo, gyventojų priėmimo ir kiti aptarnaujantys padaliniai. STT veikia ir atskirų miestų valdybų operatyvinį darbą koordinuojanti Operatyvinės veiklos valdyba.

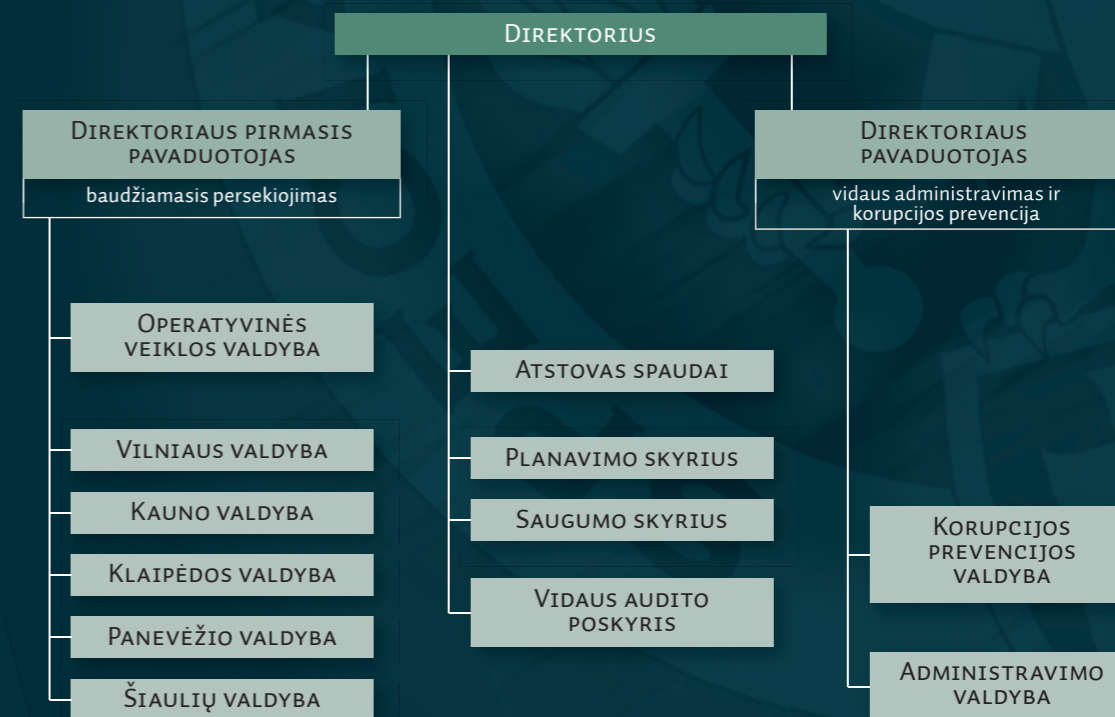
Funkcijos ir valdymas

Be Operatyvinės veiklos ir teritorinių valdybų, STT institucijos struktūroje itin svarbios ir Administravimo bei Korupcijos prevencijos valdybos. Pirmoji iš jų skirta vidaus struktūroms valdyti. Būtent į šias valdybas priklausančių Pareiškimų nagrinėjimo skyrių gali kreiptis žmonės, norintys pranešti apie pastebėtus kyšininkavimo ar kitokius nusikalstamus pareigūnų ir valstybės tarnautojų veiksmus.

Korupcijos prevencijos valdyba vertina teisės aktus antikorupciniu požiūriu, atlieka valstybės valdymo, politikos, ekonomikos ir kitų šalyje veikiančių sistemų analizę. Ji taip pat teikia išvadas ir rekomendacijas dėl šių sistemų tobulinimo, stengdamasi panaikinti galimybes korupcijai atsirasti. Korupcijos prevencijos valdyba rūpinasi ir visuomenės švietimu bei mokymu, siekia ugdyti visuomenės nepakantumą korupcijai.

Kaip ir daugelyje kitų teisėsaugos institucijų, STT veikia ir keletas vidinių skyrių — Planavimo, Saugumo ir kiti.

STT STRUKTŪRA

Tarptautinis bendradarbiavimas

1995 m. Korėjoje sugriuvo prekybos centras. Buvo išaiškinta, kad rangovai naudojo per prastą betoną ir kad miesto pareigūnai už kyšius leisdavo pažeidinėti saugumo taisykles. 1998 m. Turkijoje per žemės drebinimą ypač smarkiai nukentėjo valstybės statytos mokyklos ir ligoninės. Atskleidus rimtus statybos trūkumus nustatyta, kad buvo papirkinėjami statybos inspektoriai ir kiti pareigūnai. Ir tai — tik lašas jūroje.

12 **Esame tikri, kad geriau mokytis iš kitų klaidų nei klysti patiems. Todėl STT pasitelkia kitų valstybių patirtį ir jų sėkmingos veiklos pavyzdžius.**

Pagrindas sėkmei — partnerystė

Nuo pat veiklos pradžios STT bendradarbiauja su daugeliu tarptautinių organizacijų ir užsienio šalių: keičiasi patirtimi ir informacija korupcinių nusikaltimų tyrimo bei prevencijos srityse, stiprina institucinius pajėgumus, dalyvauja seminaruose, mokymuose ir svarbiuose tarptautiniuose projektuose.

Tarptautinės organizacijos, su kuriomis bendradarbiauja STT:

- JTO** — Jungtinių Tautų Organizacija;
- GRECO** — Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupė, siekianti gerinti valstybių narių gebėjimus kovoti su korupcija;
- OLAF** — Europos Sąjungos kovos su sukčiavimu biuras;
- EBPO** — Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, vykdanči Antikorupcinio tinklo pereinamojo laikotarpio šalims programą, pagal kurią STT šioms šalims teikia ekspertų pagalbą;
- ESBO** — Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Baku (Azerbaidžanas) ir Biškeko (Kirgizija) centrai.

Užsienio šalys, su kuriomis STT palaiko ryšius:

- JAV.** Bendradarbiaujama su JAV ambasada Lietuvoje;
- Didžioji Britanija.** Bendradarbiaujama su Didžiosios Britanijos ambasada Lietuvoje;
- Latvija.** Bendradarbiaujama su Latvijos korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija biuru (KNAB). 2005 m. rugsėjo 9 d. pasirašytas STT ir KNAB bendradarbiavimo susitarimas;
- Švedija.** Užmegzti ir palaikomi ryšiai su Švedijos nacionaliniu ekonominių nusikaltimų tyrimo biuru;
- Prancūzija.** Užmegzti ir palaikomi ryšiai su Prancūzijos centrine korupcijos prevencijos tarnyba;
- Ukraina.** Užmegzti ir palaikomi ryšiai su Ukrainos teisėsaugos institucijomis, atsakingomis už kovą su korupcija;
- Azerbaidžanas.** Užmegzti ir palaikomi ryšiai su Azerbaidžano generalinės prokuratūros kovos su korupcija departamentu;
- Kirgizija.** Užmegzti ir palaikomi ryšiai su Kirgizijos konsultacine tinkamo valdymo taryba (KTVT).

Nuo PHARE iki CIDA

13

Vien tik 2005 m. STT vykdė 3 stambius tarptautinius projektus. Iš viso 1997–2005 m. buvo įgyvendinta daugiau kaip 10 tarptautiniu mastu reikšmingų projektų.

Svarbiausi 2002–2005 m. tarptautiniai projektai, kuriuose dalyvavo STT:

Europos Sąjungos PHARE programos projektai:

- 2002 m. buvo pradėtas vykdyti projektas „Nacionalinės kovos su korupcija programos peržiūra ir įgyvendinimas, sektorių kovos su korupcija strategijų ir veiksmų planų parengimas ir įgyvendinimas“. Projektą sudarė du komponentai: korupcijos prevencija ir teisėsaugos institucijų stiprinimas.
- 2004–2005 m. vykdytas projektas „Kovos su korupcija administracinių gebėjimų stiprinimas“. Projekto tikslas — techninė pagalba toliau įgyvendinant Nacionalinę kovos su korupcija programą ir įrangos tiekimas.

14 **Jungtinių Tautų vystymo programos projektai:**

- 2002 m. pradėtas ir šiuo metu toliau tęsiamas Jungtinių Tautų ir Lietuvos Vyriausybės finansuojamas projektas „Korupcijos prevencija šviečiant, informuojant ir sąmoninant visuomenę“. Projekto tikslas — stiprinti korupcijos prevenciją Lietuvoje, įtraukiant antikorupcinį švietimą į bendrojo lavinimo ir aukštųjų mokyklų programas, ir skleisti sukauptą unikalią antikorupcinio švietimo patirtį tarptautiniu lygiu.
- 2004 m. Jungtinių Tautų vystymo programa, STT ir VŠĮ „Transparency International“ vykdė projektą „Skaidrumo ir atskaitomybės didinimas viešajame administravime“. Projekto esmė — sociologiniais tyrimais apie korupcijos paplitimą ir suvokimą palyginti ir stebėti šalies gyventojų korupcijos suvokimo dinamiką.

Kiti tarptautiniai projektai:

- 2002 m. vyko EBPO administruojamas projektas „Baltijos antikorupcijos iniciatyva“, kuriame dalyvavo Estija, Latvija ir Lietuva. Iniciatyvos tikslas — tęsti administracinių gebėjimų ir institucijų stiprinimą kovojant su korupcija ir siekti tarptautinių standartų.
- 2004 m. kartu su Švedijos nacionaliniu ekonominių nusikaltimų tyrimo biuru buvo vykdomas projektas „Ekonominių korupcinių nusikaltimų atskleidimas, tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas“. Projekto metu biuro ekspertai surengė praktinius seminarus STT Vilniuje ir teritoriniuose padaliniuose.
- 2004 m. gegužę buvo vykdomas Kanados tarptautinės plėtros agentūros CIDA finansuojamas projektas „Personalo atrankos metodikos BRASS taikymas“. Projekto tikslas — teisėsaugos ir kontrolės institucijų personalo atrankos sistemų tobulinimas, siekiant užtikrinti pirminę korupcijos prevenciją.

Rezultatai

„Lietuvos požiūris į kovos su korupcija politiką, ypač Specialiųjų tyrimų tarnybos, yra pavyzdys, iš kurio galėtų pasimokyti daugelis ES valstybių kandidačių, galbūt ir dabartinės ES valstybės narės“, — sakė Stojimo į ES stebėsenos programos atsakingasis darbuotojas ir redaktorius Quentinas Reedas, dalyvavęs 2003 m. gruodžio 3 d. Vilniuje vykusiame ataskaitos „Stojimo į Europos Sąjungą stebėsenos procesas: korupcija ir antikoruacinė politika“ pristatyme.

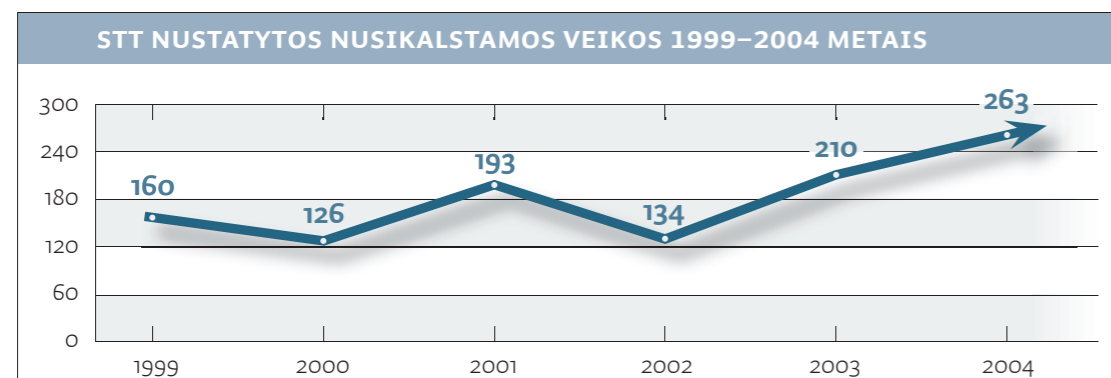
16

Ištirta šimtai korupcijos atvejų

Per 1999–2005 m. STT ištyrė apie 4000 pareiškėjų skundų ir išaiškino 1086 korupcijos atvejus, 30 proc. iš jų — su pareiškėjų pagalba. Per šį laikotarpį institucija nustatė 738 korupcinius nusikaltimus padariusius asmenis, 492 iš jų buvo valstybės tarnautojai.

Statistiniais duomenimis, per 1999–2004 m. STT veiklos laikotarpį už korupcinius nusikaltimus buvo iškelta net 621 baudžiamoji byla (pradėti ikiteisminiai tyrimai).

Didėjant visuomenės sąmoningumą, nepakantumą korupcijai ir pasitikėjimą šia teisine institucija rodo tai, kad nuolat auga su STT bendradarbiauti linkusių žmonių skaičius. 1999 m. į STT kreipėsi tik 215 pareiškėjai, iš kurių 15 proc. informaciją teikė anonimiškai, o 2004 m. pranešėjų skaičius jau siekė 675. Daugiausia pareiškimų ir skundų iš privačių asmenų STT gavo 2003 m. — 924.

Užtikrinama korupcijos prevencija

Nuo 2002 m. STT atliko apie 300 teisės aktų ar jų projektų antikoruacinį vertinimą ir jo rezultatus pateikė šalies Prezidentui, Seimui, Vyriausybei, ministerijoms bei kitoms įstaigoms.

2002–2005 m. STT patikrino apie 1000 asmenų, siekiančių eiti arba einančių pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigose, ir pateikė atitinkamas išvadas dėl jų reputacijos. Be to, STT atliko 14 korupcijos rizikos analizių ir pateikė pasiūlymus dėl kovos su korupcija programų tobulinimo rengimo, taip pat rekomendacijas, kaip veiksmingiausiai šalinti korupcijos priežastis. STT siūlomais korupcijos analizės metodais ir patarimais naudojasi vis daugiau valstybės ir savivaldybių įstaigų.

17

Auga švietimo svarba

Atsižvelgdama į užsienio šalių praktiką, antikoruacinio švietimo srityje STT dirba su trimis pagrindinėmis grupėmis — moksleiviais, studentais, valstybės ir savivaldybių tarnautojais.

Nuo 2003 m. STT pareigūnai yra surengę per 100 antikoruacinio švietimo seminarų valstybės ir savivaldybių tarnautojams, įvairių Lietuvos miestų aukštųjų mokyklų studentams, bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams.

2003–2004 m. STT pareigūnai aktyviai prisidėjo ir prie naujų aukštųjų ir bendrojo lavinimo mokyklų antikoruacinio švietimo programų rengimo.

Teigiamas tarptautinių organizacijų vertinimas

„Transparency International“

Tarptautinės visuomeninės antikorupcinės organizacijos „Transparency International“ sudarytame šalių sąrašė pagal korupcijos suvokimo indeksą Lietuva iš 50 vietos 1999 m. pakilo iki 36 vietos 2002-aisiais. 2005 m. Lietuva šiame sąrašė užėmė 44 vietą iš 159 šalių.

GRECO

2002 m. GRECO Lietuvos vertinimo ataskaitoje nurodė, kad Lietuva yra viena iš mažiausiai korupcijos paveiktų pereinamojo laikotarpio šalių Vidurio ir Rytų Europoje. Ataskaitoje rašoma, jog nėra abejonių dėl to, kad Lietuva nuėjo ilgą kelią per trumpą laiką kovos su korupcija srityje: parengė norminę bazę ir sukūrė kompleksinę kovos su korupcija sistemą.

Europos Komisija

Europos Komisija pažymi, kad nors korupcija Lietuvoje išlieka problema, vis dėlto čia padaryta didelė pažanga administraciniu ir įstatymų lygiu. Taip pat ji nurodo, kad pažangą kovos su korupcija srityje lemia ir sustiprinti STT instituciniai gebėjimai bei Nacionalinės kovos su korupcija strategijos ir Korupcijos prevencijos įstatymo priėmimas. Europos Komisijos išsamiajame pranešime teigiamai įvertintas nuveiktas darbas visuomenės švietimo srityje ir rekomenduojama tęsti šį darbą ir ateityje.

STT Pareiškimų nagrinėjimo skyriaus pareigūnai priima pareiškėjus nuo 8 iki 17 val. darbo dienomis (penktadieniais nuo 8 iki 15:45 val.)

Vilniuje, Šermukšnių g. 3, tel. (8-5) 266 32 92.

STT direktoriaus pavaduotojas, Pareiškimų nagrinėjimo skyriaus interesantus priima kiekvieną antradienį, direktoriaus pirmasis pavaduotojas — kiekvieną trečiadienį, direktorius — kiekvieną ketvirtadienį, nuo 14 iki 16 valandos.

Kituose didžiuosiuose Lietuvos miestuose veikia STT valdybos, kur galite kreiptis darbo dienomis nuo 8 iki 17 val. (penktadieniais nuo 8 iki 15:45 val.):

Kauno miesto STT valdyba:

Karaliaus Mindaugo pr. 37, Kaunas
Tel.: (8-37) 209424; el. p.: kaunas@stt.lt

Klaipėdos miesto STT valdyba:

Pilies g. 12a, Klaipėda
Tel. (8-46) 310093; el. p.: klaipeda@stt.lt

Panevėžio miesto STT valdyba:

Vasario 16-osios g. 22, Panevėžys
Tel.: (8-45) 510171; el. p.: panevezys@stt.lt

Šiaulių miesto STT valdyba:

Vilniaus g. 140, Šiauliai
Tel.: (8-41) 521706; el. p.: siauliai@stt.lt

Šį projektą finansuoja
Europos Sąjunga